Unofficial Translation (បកប្រែក្រៅផ្លូវការ)

កិច្ចប្រជុំលើកទី ៩ នៃគណៈកម្មាធិការសំរបសំរួលជំនួយរដ្ឋាភិបាល (**GDCC**) ថ្ងៃទី ១២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧

សេចក្តីថ្លែងការរួមរបស់អ្នកផ្តល់ជំនួយស្តីអំពី " ការធ្វើសម្បទានដីជាលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ច "

ថ្លែងដោយ ឯកឧត្តម **Pius Fischer** ជាឯកអគ្គរដ្ឋទូតអាល្លឺម៉ង់ប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រីជាប្រធាន ឯកឧត្តម និង សហការីទាំងអស់ជាទីរាប់អាន,

ជូនមុខអោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ខ្ញុំសូមអនុញ្ញាតធ្វើការកត់សំគាល់ដូចតទៅនេះ:

ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ កន្លងទៅនេះ បរិមាណដីសម្បទានជាលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចដែលក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និង នេសាទបានសំរេចជូននោះ មានការកើនឡើងបីដង បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០៥។ ជាជាក់ស្តែងមិនមានការធ្វើសម្បទានណាមួយបានធ្វើត្រឹមត្រូវតាមអនុក្រិតស្តីអំពីការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចឡើយ ។ របាយការណ៍របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទជូនទៅក្រុមការងារបច្ចេកទេស រុក្ខាប្រមាញ់និងបរិស្ថាន (TWG Foresty & Environment) បានរៀបរាប់ថា ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ គេបានផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចថ្មី ចំនួន ២៦ បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០៥ មាន តែ ៩ ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រសួងក៏បានរាយការ ផងដែរថា មកដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៦ មានកិច្ចព្រមព្រៀងដីសម្បទានចំនួន ៥៧ បានចូលជាធរមាន និង ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំនេះមានកិច្ចព្រមព្រៀង ទាំងអស់ចំនួន ៣០ ត្រូវបានលប់ចោល ។

ព័ត៌មាននៅក្នុងគេហទំព័ររបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មិនបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពតាំងពី ខែ សីហាឆ្នាំ ២០០៦ មកម្ល៉េះ ហើយព័ត៌មានបន្ថែមផ្សេងទៀតទាក់ទងនឹងទីកន្លែង លក្ខណៈនិងបរិមាណនៃបរិស្ថាន ក៏មិនទាន់បានបង្ហាញអោយដឹង ដូចដែលបានរំពឹងទុកក្នុង Joint Monitoring Indicator ។ អភិបាលខេត្តមានសិទ្ធិផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ចំពោះផ្ទៃដីដែលមានទំហំតូចជាង ១០០០ ហិកតា ហើយប្រហែលជាគេអាចធ្វើដូច្នេះក្នុងទ្រង់ទ្រាយធំ ប៉ុន្តែមិនមានព័ត៌មានច្បាស់លាស់អំពីការធ្វើសម្បទានទាំងនោះឡើយ ។ យើងសូមសំណូមពរម្តងទៀត សូមអោយមានការផ្តល់ជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានអំពីចំនួន និង ទីកន្លែង ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច (ដោយរាប់ទាំងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ទំហំក្រោម ១០០០ ហិកតាផងដែរ) និងពាក្យស្នើសុំដែលកំពុងត្រូវពិចារណា ។

គេឃើញមានធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើនក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដោយទំនងជាមានការផ្តល់សម្បទានដីព្រៃផងដែរ ។ ទាក់ទងទៅនឹងសេចក្តីរាយការណ៍ថា មានក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនបានទទួលសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចក្នុងតំបន់ព្រៃនៃខេត្តកំពង់ធំ លោកឯកអគ្គរដ្ឋទូតជប៉ុនបានបញ្ជាក់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មាធិការសំរបសំរួលជំនួយរដ្ឋាភិបាលកាលពីខែតុលាឆ្នាំ២០០៦ ថាបើសិនជាមានផ្តល់ដីព្រៃជាសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច សូមបញ្ចូលព័ត៌មានស្តីអំពីការធ្វើសម្បទាននោះ ទៅក្នុងគេហទំព័ររបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទផង ។ ខណៈដែលយើងមានបំណងចង់បានការធ្វើអត្ថាធិប្បាយពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទអំពីច្បាប់ថ្មី១ស្តីអំពីការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច នៅឱកាសប្រជុំ TWG Foresty & Environment ក្នុងខែធ្នូ គេមិនឃើញមានផ្តល់ការពន្យល់ណាមួយអំពីករណីពិសេសទាំងនេះឡើយ ។

ជាទូទៅឃើញថា គេមិនមានធ្វើការពិភាក្សាជាសាធារណៈ ការដេញថ្លៃ ការវាយតំលៃអំពីឥទ្ធិពលសង្គមនិងបរិស្ថាន និងចុះបញ្ជីដីធ្លីមុននឹងធ្វើសម្បទានឡើយ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំគាល់ឃើញថា ការធ្វើសម្បទានដីដោយមិនស្របតាមនិតិវិធីច្បាប់នោះ សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចទាំងនោះនឹងនាំអោយកើតមានជម្លោះដីធ្លីនិង នាំអោយមានការប្រមូលផ្តុំទ្រព្យសម្បត្តិទៅលើឯកត្តជនមួយចំនួន។ យោងតាមការខ្វះខាតក្នុងការអនុវត្តន៍និតិវិធីច្បាប់ដែលមានស្រាប់ សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើនមិនបានជួយលើកស្ទួយ

ជីវភាពជនក្រីក្រ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដូចផែនការក្នុងយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណ និង NSDP នោះទេ ។ ឯកសារទាំងពីរនេះសំណូមពរយ៉ាងច្បាស់អោយមានការកែលំអការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ប៉ុន្តែច្បាប់ស្តីអំពីការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចមិនបានអនុវត្តបានល្អគ្រប់គ្រាន់ ។

ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការរួមស្តីអំពីវិស័យដីធ្លីរួចមកហើយ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មានការព្រួយបារម្ភជាពិសេសចំពោះការផ្តល់សម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចលើដីអ្នកស្រុក ដែលមូលហេតុទាំងនោះត្រូវបានលោកស្រីឯកអគ្គរដ្ឋទូតកាណាដាបានពន្យល់រួចមកហើយ ។ យើងបានដឹងច្បាស់អំពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចចំនួន ៨ ដែលជាប្រភេទដីអ្នកស្រុកក្នុងខេត្តមណ្ឌលគីរី រតនគីរី កំពង់ធំ ក្រចេះ និងស្ទឹងត្រែង បានបង្កើតអោយមានជម្លោះដីធ្លីយ៉ាងខ្លាំងក្លា ។ ជាទូទៅយើងសំគាល់ឃើញថា ការធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចនឹងបង្កការព្រួយបារម្ភទៅថ្ងៃមុខ ។

យោងតាម Joint Monitoring Indicators ក្នុងឆ្នាំ២០០៥កន្លងមកនេះ គេត្រូវសង់ផ្ទះចំនួន ៥០០ ខ្នងនៅលើដីសម្បទានសង្គមកិច្ច និងត្រូវមានការជួយគាំទ្រដល់ការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតផងដែរ ហើយដីដែលសមស្របយ៉ាងតិច ១០,០០០ ហិកតាត្រូវផ្តល់ជាសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ប៉ុន្តែផ្ទះមិនបានសង់នៅលើដីនោះឡើយ ដោយសារជាទីបញ្ចប់គ្មានដីសំរាប់ធ្វើសម្បទានសង្គមកិច្ចទេ នោះមានន័យថា គេមិនបានចុះបញ្ជីដីជាដីកម្មសិទ្ធិរដ្ឋដែលដីនោះអាចធ្វើសម្បទានដីសង្គមកិច្ចបាន ។ យើងចង់ដឹងថាហេតុអ្វីបានជាគេអាចផ្តល់ដីក្នុងទំហំធំ សំរាប់ធ្វើសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចបាន - ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានផ្តល់ដីមានទំហំជាមធ្យម ៨,៤០០ ហិកតា ជាសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច - ប៉ុន្តែគេមិនអាចរកដីបានចំនួន ១០,០០០ ហិកតា សំរាប់ធ្វើសម្បទានដីសង្គមកិច្ច ទោះបីជាគេអាចមានលទ្ធភាពរកជំនួយមកអនុវត្តកម្មវិធីបែងចែកដីក៏ដោយ ។